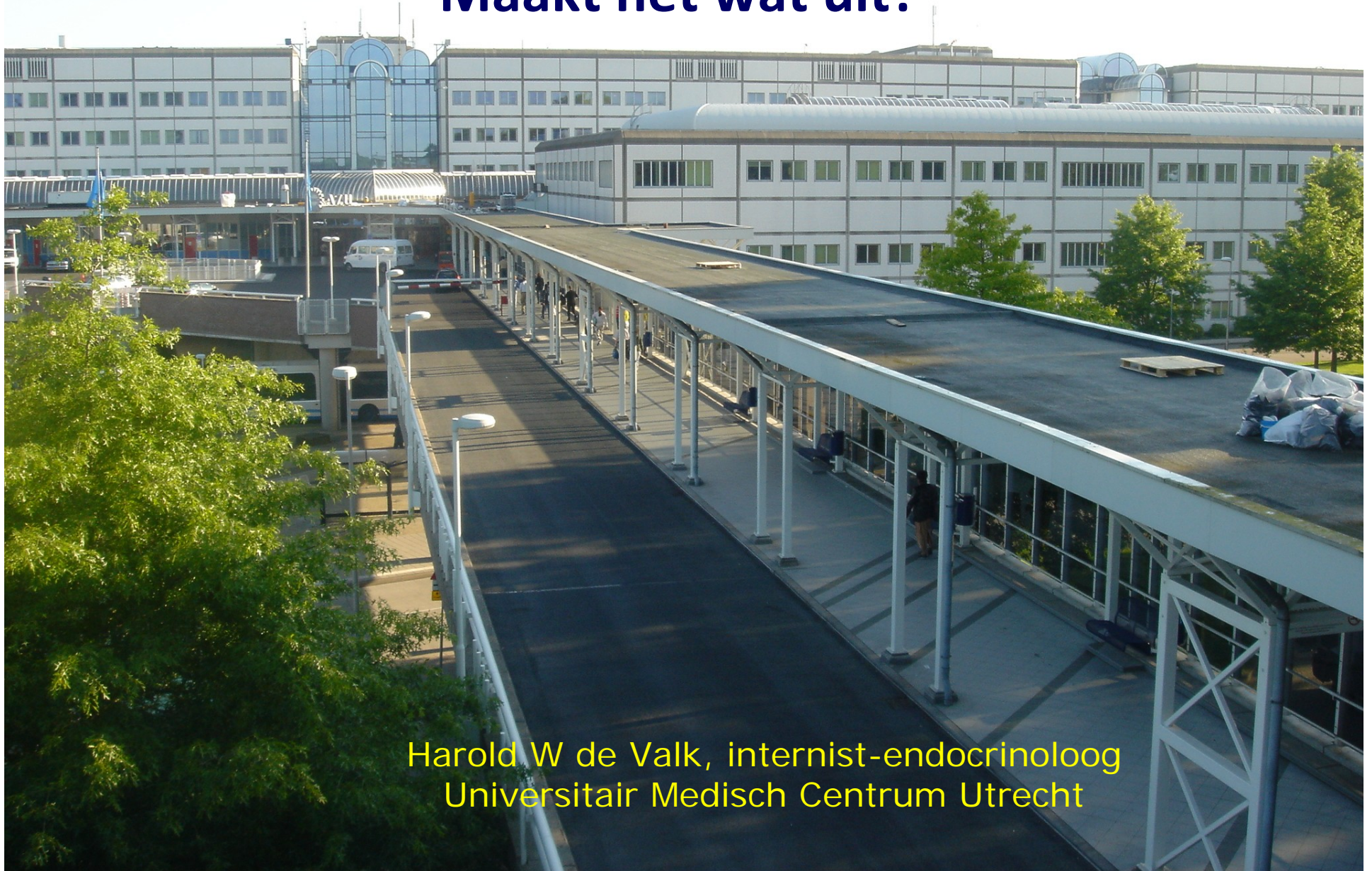

Diabetes mellitus, zwangerschap en origine Maakt het wat uit?

Harold W de Valk, internist-endocrinoloog
Universitair Medisch Centrum Utrecht

Onderwerpen

- Bij welke soorten diabetes speelt origine een rol?
- Over welke uitkomsten hebben we het?
- Zwangerschapsdiabetes
  - Wat is het?
  - Welke uitkomsten zijn belangrijk?
  - Waarom kijken we er naar?
  - Speelt origine een rol bij de uitkomsten?
  - Wat doen we na de bevalling?
- Diabetes mellitus type 2
  - Koekje van hetzelfde deeg?
- En nu?

Om welke zwangerschapsuitkomsten gaat het?

	Type 1	Type 2	ZDM
Congenitale afw.	+	+	(+)
Pre-eclampsie	+	+	(+)
Preterme bevalling	+	+	(+)
Sectio Cæsarea	+++	++	+
Neon. Hypoglycemie	+++	++	+
Perinatale mortaliteit	+	+	+

Origine

- Diabetes mellitus type 1:
  - Keltische ziekte
  - Sicilië en Sardinië (blue-eyed italians)
- Diabetes mellitus type 2:
  - Hogere prevalentie in ethnische groepen
- Zwangerschapsdiabetes mellitus (gestational diabetes) GDM
  - Hogere incidentie in ethnische groepen
- En wat als alleen één van de ouders een niet-nederlandse origine heeft?
  - Screening sikkelcel anemie Verenigd Koninkrijk
  - Screening cystic fibrosis op Franse caribische eilanden

GDM: Definitie en incidentie

- Definitie

Elke vorm van koolhydraat-intolerantie die voor het eerst gedetecteerd wordt in deze zwangerschap, onafhankelijk of deze verdwijnt na de bevalling of niet

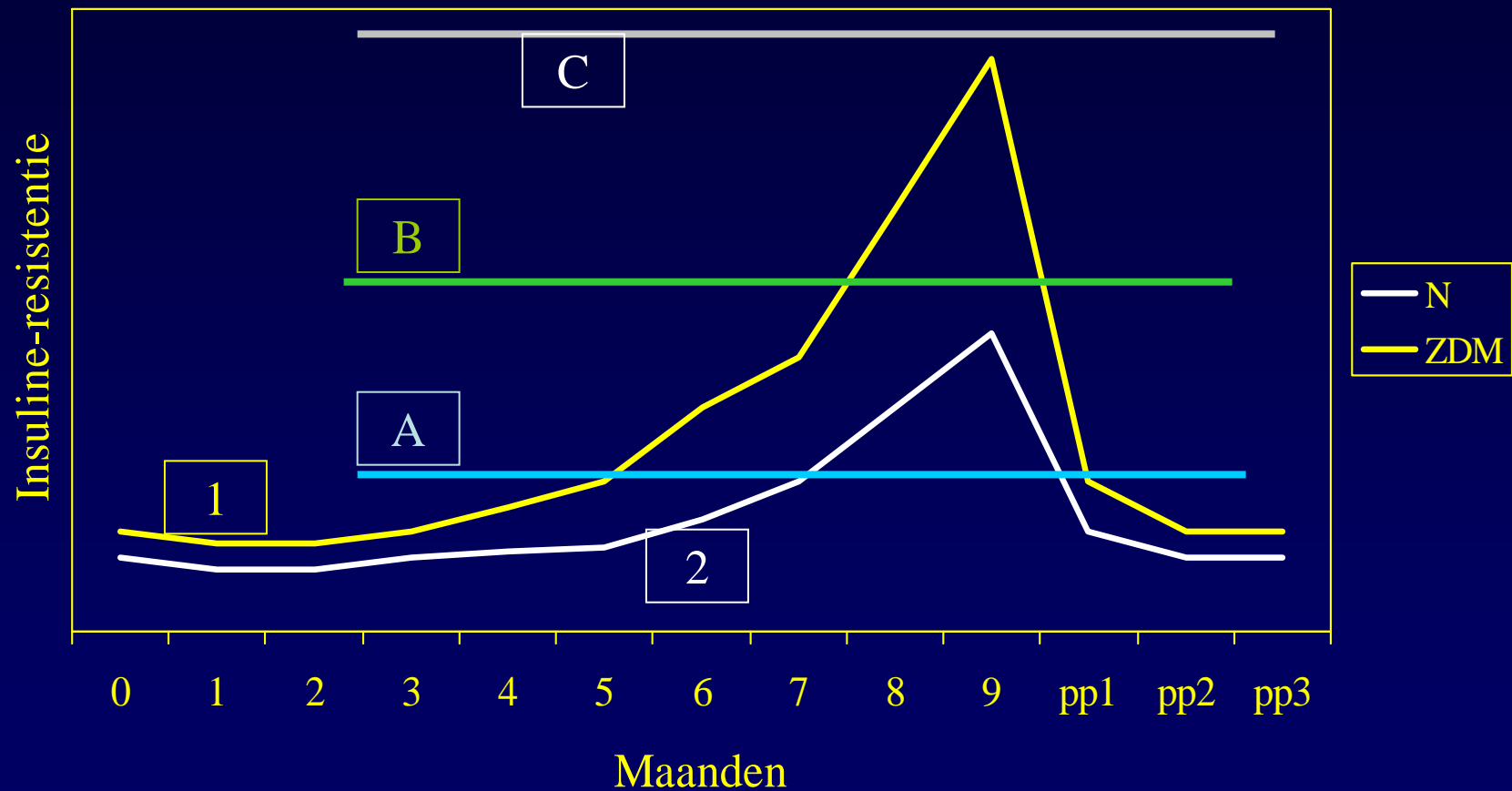
- Incidentie

1-14%, afhankelijk van de prevalentie van type 2 diabetes in de achtergrondpopulatie of subpopulatie

Nederland: 1-2-5%?

Insuline-resistentie en -deficientie tijdens de zwangerschap

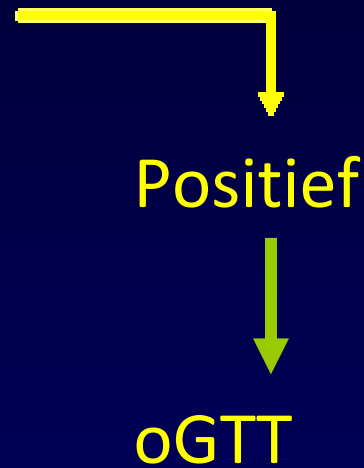

Zwangerschapsdiabetes

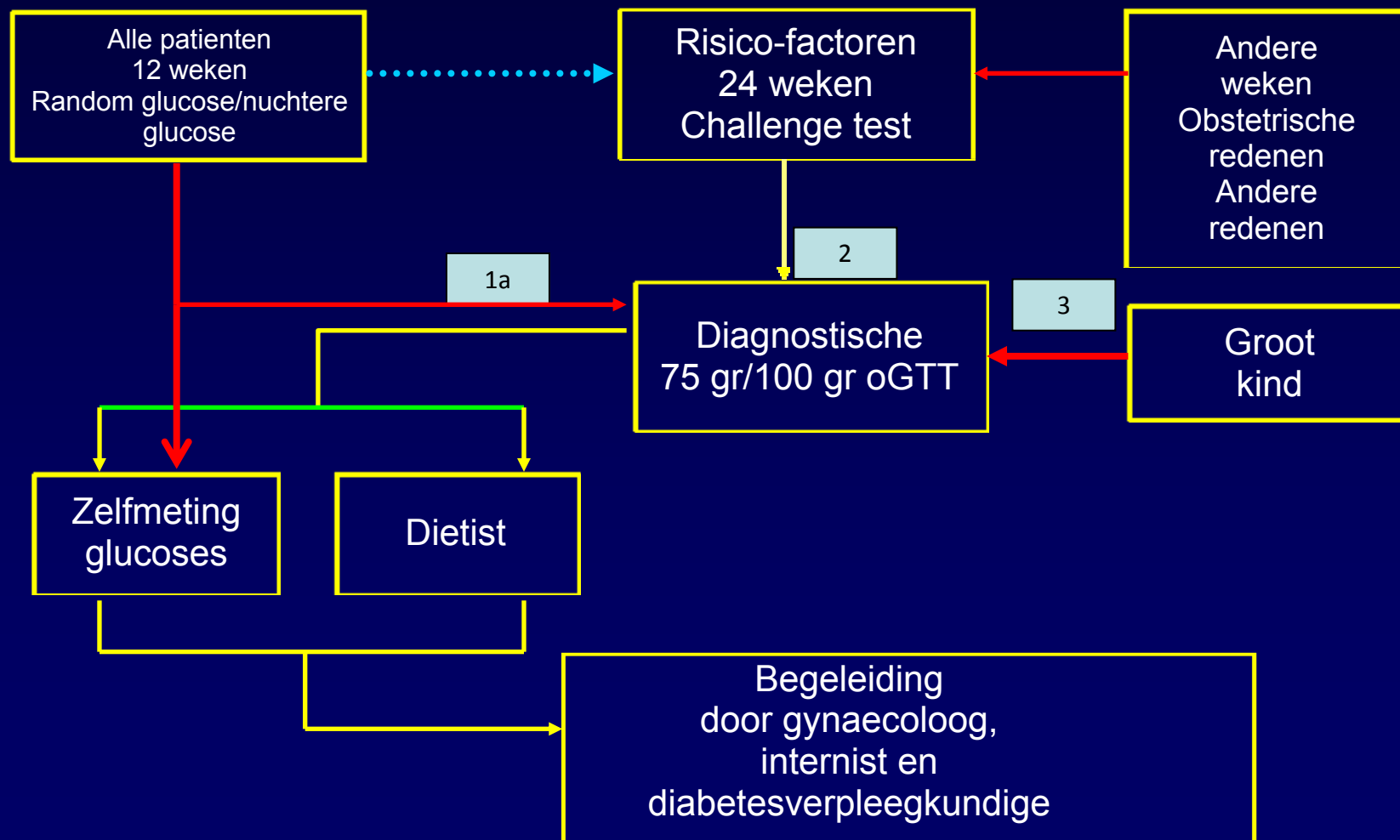
Screening (selectief)

Screening (niet-selectief)

Diagnostiek

“Strategie voor screening, diagnose en behandeling” UMCU

Zwangerschapsdiabetes

NVOG-richtlijn

- GDM in de voorgeschiedenis
- BMI>30
- Eerder kind >p95/4500 gr
- Eerder onverklaarde IUVD
- Eerste graads familielid DM
- **Ethnische groepen**
- PCO

NICE-richtlijn

- BMI>30
- Eerder kind >4500 gr
- GDM in de voorgeschiedenis
- Eerste graadss familielid DM
- **Ethnische groep met hoge prevalentie DM**
- *(advanced maternal age)*

ADA-richtlijn

Wie niet:

- Leeftijd <25 jaar
- Normaal gewicht voor zwangerschap
- **Ethniciteit met lage prevalentie DM**
- Geen eerste graads familielid
- Geen eerdere GDM
- Geen eerdere slechte zwangerschapsgeschiedenis

IDF-richtlijn

- **Hogere leeftijd**
- Hogere BMI
- Eerdere GDM
- Eerder macrosom kind
- Eerste graads familielid met DM
- **Ethnische groep met hoge prevalentie DM**

Global burden of diabetes

Stand 2012

371 miljoen

Nederland

4-6%

Marokko

>6%

Zuid-Afrika

>6%

Egypte

>15%

Saudi Arabie

>15%

Turkije

>8%

Polen

7-8%

VS

9-10%

Mexico

>11%

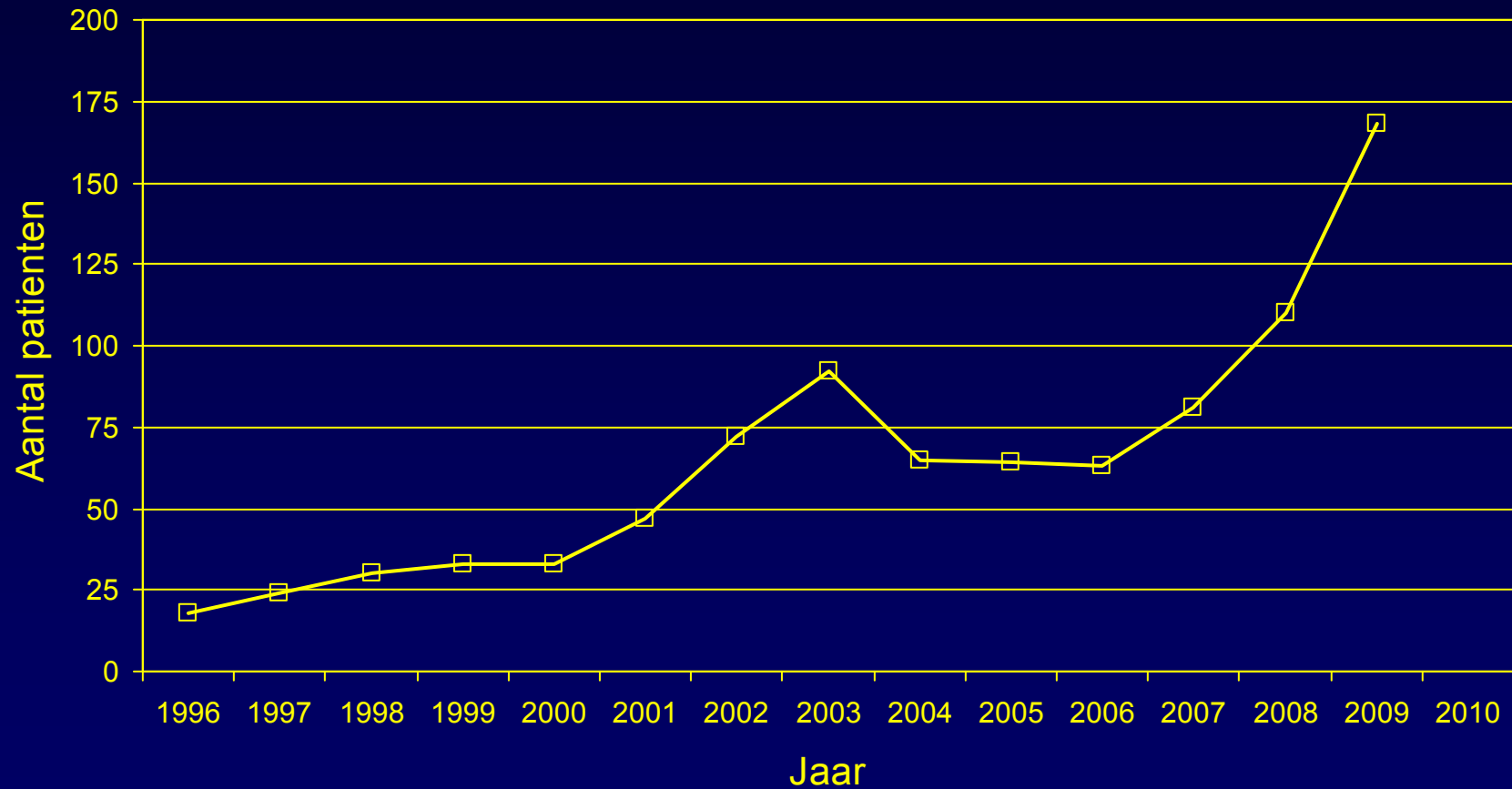
Suriname

8-10%

India

9-10%

Zwangerschapsdiabetes

Vergelijking uitkomst GDM

Nederlandse vs Marokkaanse origine

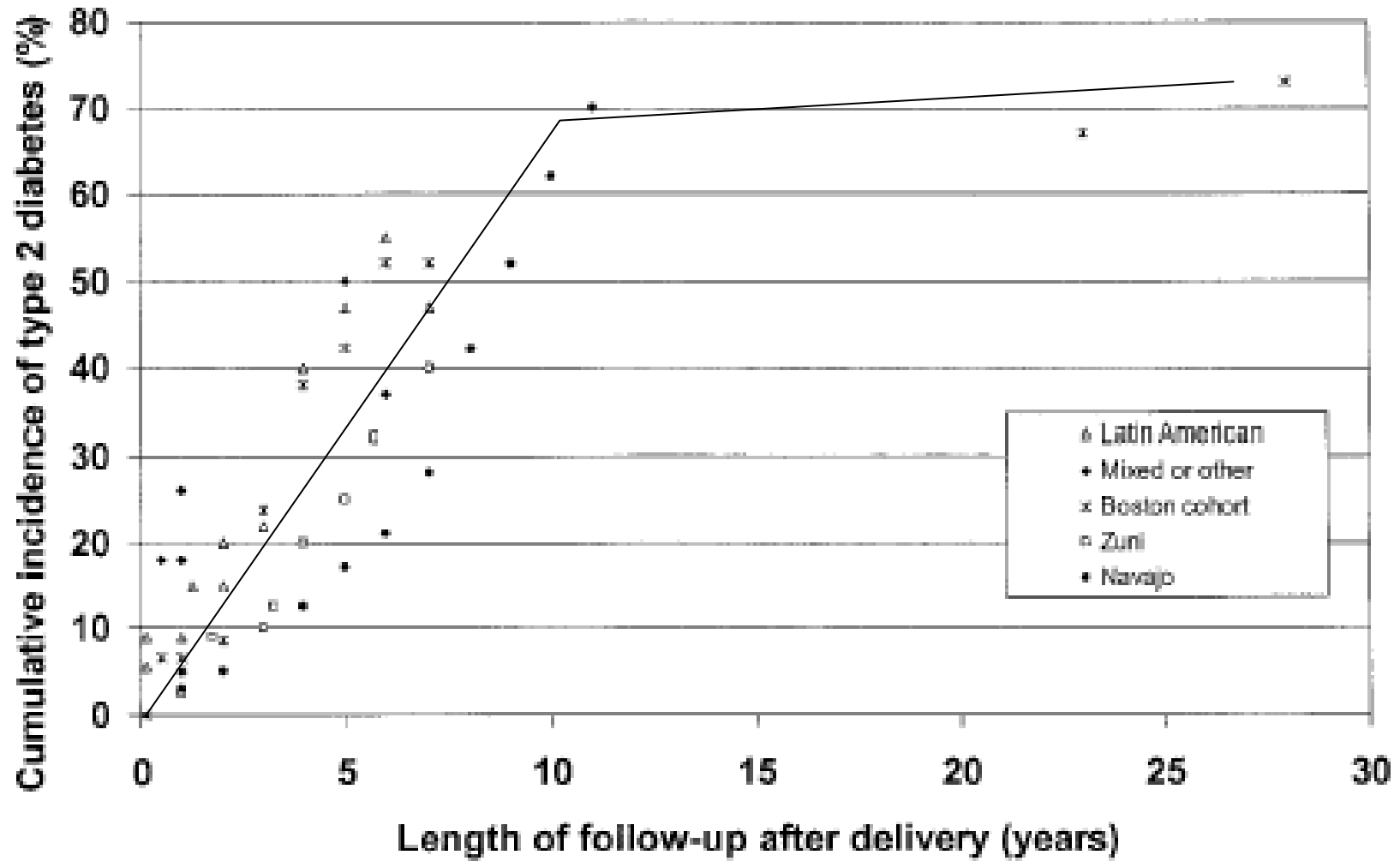
	Ned original	Marokk original	P
Insulinetherapie (%)	47	53	0.8
Preeclampsie (%)	4	3	0.8
CS (%)	34	15	0.001
PCS (%)	24	10	0.003
SCS (%)	10	6	<0.05
Macrosomie 4000 gr (%)	14	11	0.9
BMI at baseline (kg/m ²)	29.1	28.8	0.8

Totale CS
 Primaire CS
 Secundaire CS

BMI geassocieerd met CS, niet de ethniciteit
 Geen relatie met BMI of ethniciteit
 BMI geassocieerd met CS, niet de ethniciteit

Behandeling en begeleiding

Post partum bezoek

	PPC	Geen PPC	p
Nullipara (%)	68.2	57.1	0.03
Insulinetherapie (%)	69.1	55.6	0.006
ZWeek diagnose (w)	28.2	29.4	0.009
Origine	Geen factor van betekenis		

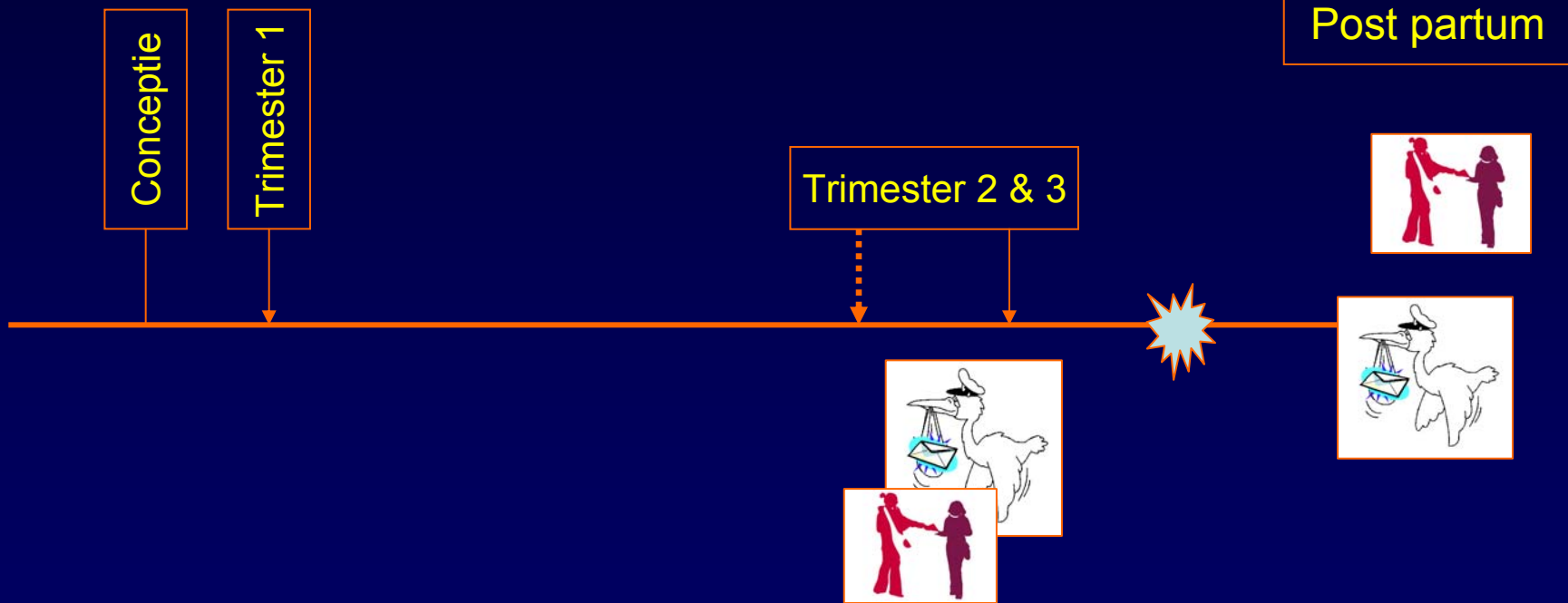

Post partum bezoek

- Frequentie follow-up bezoek (%) 62.1
- Diabetes NNU gluc / HbA1c (%) 0
- At risk (HbA1c 39-47) (%) 11
- In deze at risk groep
  - Caucasische groep 11.6%
  - Niet-caucasische groep 13.8%

p-waarde 0.07

Tijdstippen zwangerschap

De zwangerschap na GDM

Nieuwe zwangerschappen: 23

Spontane abortus: 5

Doorgaande zwangerschappen: 18

Planning (foliumzuur): 77%

Prenatale glucose-meting: 0%

Resultaten

	Allen	Enquete	Non-resp
Spontane abortus (n,%)	...	4 (18)	...
Doorgaande ZS (n)	38	18	20
ZDM (n,%)	28 (74)	13 (72)	15 (75)
Pre-eclampsie (n,%)	1 (3)	0 (0)	1 (5)
Premature geboorte (n,%)	4 (11)	3 (17)	1 (5)
Sectio Cæsarea (n,%)	10 (26)	5 (28)	5 (25)
Geboortegewicht (gr)	3718 ± 690	3776 ± 574	3666 ± 792
Macrosomie (>4000 gr; n,%)	13 (34)	5 (28)	8 (40)
Macrosomie (>4500 gr; n,%)	5 (13)	2 (11)	3 (15)

Resultaten

		Allen	Enquete	Non-resp
Aantal vrouwen		42	22	20
Planning (%)		...	77	...
Leeftijd (jaren)		34 ± 5	34 ± 4	32 ± 5
Pariteit (%)	1	52	73	30
	2	24	23	25
	≥3	24	5	45
Ethniciteit (%)	Cau	71	91	50
	Marok	21	5	40
	Ander	8	5	10
BMI		24.9 ± 5.3	24.8 ± 5.4	24.9 ± 5.1

Resultaten

Amenorrhoe duur diagnose eerste zwangerschap: 28.3 ± 6.6 week

Amenorrhoe duur diagnose tweede zwangerschap: 16.3 ± 8.0 week

$p < 0.001$

Specifieke problemen bij type 2 diabetes

- Erkenning van het probleem
- Verschillende ethnische groepen
- Gebruik verschillende 'verboden' medicaties
- Huisarts
- Ongediagnosticeerde diabetes
  - Na een eerdere zwangerschap met zwangerschapsdiabetes
  - Bij een vrouw met een polycysteus ovarium syndroom

Medicatie

- Geen ACE-remmer of AT1-receptor blokker
- Geen diuretica
- Geen orale glucose-verlagende medicatie
  - SU
  - Metformine (?)
  - TZD
  - Nieuwere middelen
- Metformine als het niet anders kan in combinatie met insuline
- Geen statine
- Bij hypertensie
  - Alfamethyl DOPA
  - Beta blokker

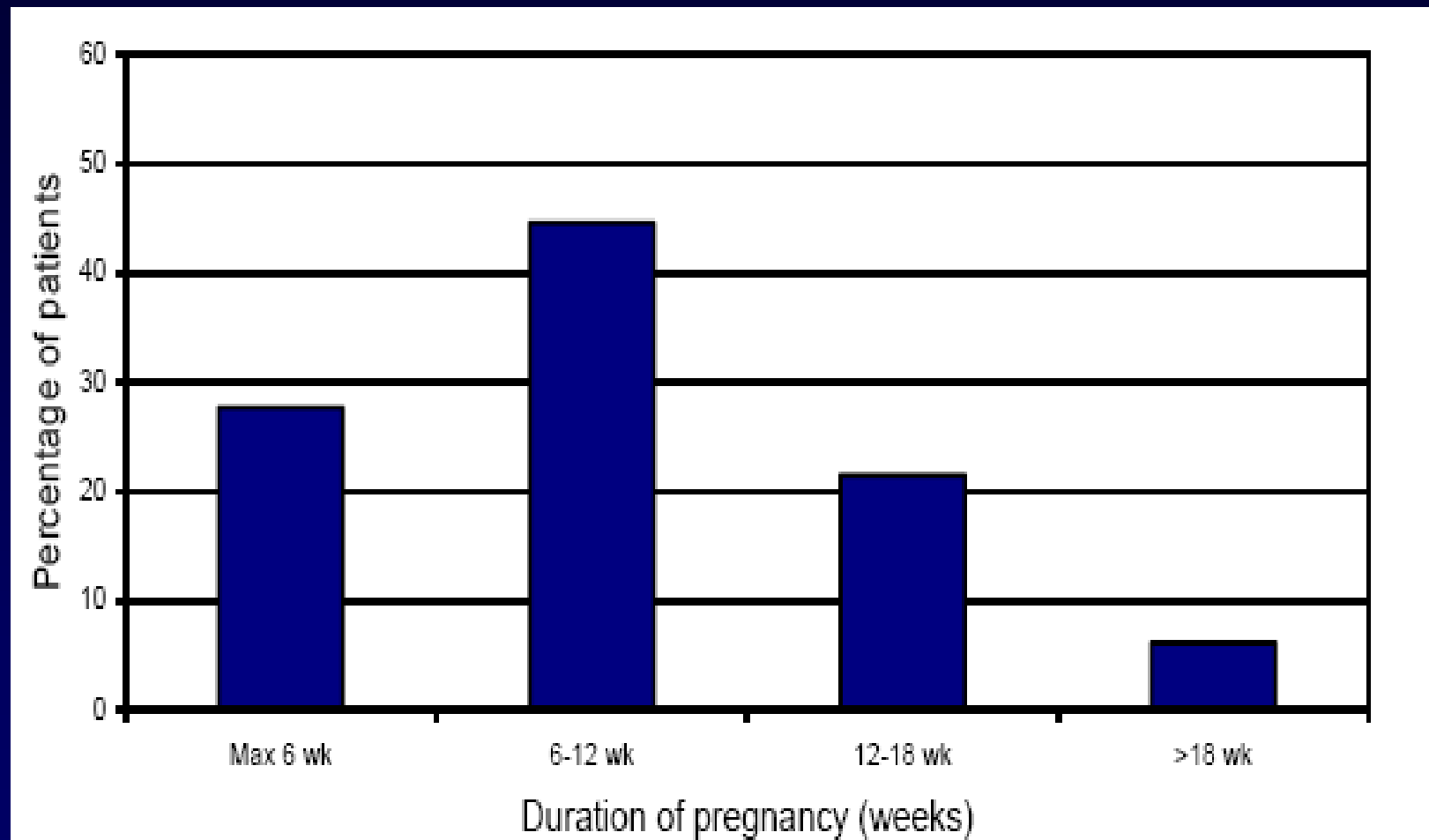
Uitkomsten zwangerschap bij type 2 diabetes (%)

	Type 2 diabetes	Bevolking
Abortus <20 weken	13.6	
Pre-eclampsie	8.9	≈ 1.0
HELLP	0.0	
Preterme bevalling	21.4	7.1
Spontane bevalling	25.0	
Inleiding	48.2	
Sectio Cæsarea	42.9	≈ 13
Primair	32.1	
Secundair	10.7	

Uitkomsten zwangerschap bij type 2 diabetes (%)

	Type 2 diabetes	Bevolking
Macrosomie > p90	41.1	10
Macrosomie >p97.7	10.6	2.3
Macrosomie >4000 gr	21.7	
Macrosomie >4500 gr	3.3	
Ernstige hypoglycemie	41.5	
Fototherapie	22.6	
Ernstige congenitale afwijkingen	5.1	≈ 0.4

Eerste antenatale consult

Complications	DM2 (n=272)			Native Dutch (n=80)			Non-native Dutch (n=192)			P-value
	MV	%		MV	%		MV	%		
<i>Maternal</i>										
Pre-eclampsia/HELLP	29	17	11.4	11	1	13.9	18	6	9.7	0.162
Prematurity	52	0	19.1	16	0	20	36	0	18.8	0.811
Caesarean Section	114	1	42.1	44	0	55	70	1	36.6	0.005
Primary	65	1	24.1	29	0	36.3	36	1	18.8	0.007
Secondary	49	1	18.1	15	0	18.8	34	1	17.8	0.797
<i>Perinatal</i>										
Perinatal mortality	13	0	4.8	3	0	3.8	10	0	5.2	0.607
Congenital malformations	17	3	6.3	7	1	8.8	10	2	5.3	0.269
Macrosomia	85	6	32.0	24	2	30.8	61	4	32.4	0.789

Vergelijking uitkomst DM2

Nederlandse vs Marokkaanse origine

	Ned original	Marokk original	P
Preeclampsie (%)	14	10	0.2
CS (%)	55	37	0.005
PCS (%)	36	19	0.007
SCS (%)	19	18	0.8
Macrosomie >4000 gr) (%)	17	27	0.13

Samenvatting en de leerdoelen

- Zwangerschapsdiabetes een groeiend probleem
- Veel frequenter in niet-origineel nederlandse groep; maakt niet uit welke.
- Geen verschil in uitkomsten
- Type 2 diabetes: wsch frequenter in NONG
- Uitkomst vergelijkbaar muv van CS
- Instappen in systeem het allerbelangrijkste als Darwinistisch fenomeen